

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
К.По2 1/16

Дана: 26.09.2016. године

Београд, ул.Немањина бр. 9

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ПОСЕБНО ОДЕЉЕЊЕ И
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

20. 10. 2016

ПРИМЉЕНО

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Синкише Важића, председника већа, мр Сретка Јанковића, др Миодрага Мајића, Омера Хациомеровића и Наде Хади-Перић, чланова већа уз учешће судијског сарадника Мирјане Новић, записничара, у кривичном предмету против окривљеног Миодрага Живковића због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 КЗ СРЈ, одлучујући о жалби Тужилаштва за ратне злочине, изјављене против пресуде Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К.По2.бр. 10/15 од 24.11.2015. године, након одржаног претреса пред другостепеним судом у смислу одредбе члана 449 и 450 ЗКП, у присуству заменика Тужилаштва за ратне злочине Душана Кнежевића, окривљеног Миодрага Живковића и његовог браниоца Драгана Палибрка адвоката из Београда, као и пуномоћника оштећених Гордане Андрејевић адвоката из Београда, дана 26.09.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба Тужилаштва за ратне злочине, па се пресуда Вишег суда у Београду Одељења за ратне злочине, К.По2.бр. 10/15 од 24.11.2015. године **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

1. Побијаном пресудом окривљени Миодраг Живковић је на основу одредбе члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело ратног злочина против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 КЗ СРЈ. На основу одредбе члана 265 став 1 ЗКП одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, а оштећени су на основу одредбе члана 258 став 3 ЗКП ради остваривања имовинско-правног захтева упућени на парницу.

Опис кривичног дела које је окривљеном Живковић Миодрагу стављено на терет

2. Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине окривљеном Миодрагу Живковићу је стављено на терет да је дана 14.06.1992. године у вечерњим часовима у Бијељини, у Босни и Херцеговини као припадник добровољачке јединице при српским оружаним формацијама кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба који је тада постојао на простору Босне и Херцеговине, а није имао карактер међународног сукоба, између наоружаних формација српског, хрватског и муслиманског народа који је живео у Босни и Херцеговини, противно члану 3 став 1 тачка 1а и 1ц IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године („Службени лист ФНРЈ“ бр. 24/50), и члана 4 став 1 и став 2 тачка А и тачка Е Допунског протокола уз Женевску конвенцију о заштити жртава немеђународних оружаног сукоба (Протокол II од 12.08.1949. године) („Службени лист СФРЈ“ бр. 16/78-Међународни уговор), према цивилним лицима која не учествују у непријатељствима, а у односу на које се мора поступати у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације заснованој на етничкој или верској припадности, насилно поступао, вршио силовања и примењивао нарочито увредљиве и понижавајуће поступке којима се вређа лично достојанство.

3. Радње извршења се састоје у томе што након што је њему и припадницима добровољачке јединице Драгану Јовићу, Зорану Ђурђевићу и Алену Ристићу (против којих је поступак правноснажно окончан) у разговору у кафићу „Треф“ мештанин Данило Спасојевић (против кога се поступак води одвојено у БиХ), рекао да у граду живи муслимански екстремиста ██████████, да набавља оружје за Муслимане и да у својој кући има оружја, сви заједно постигли договор да оду до његове куће у Новом насељу, у ул. Омладинских бригада, до које су се довели путничким возилом марке „Застава 128“, где им је Данило Спасојевић показао кућу ██████████, након чега су наоружани ватреним оружјем и униформисани, сем Данила Спасојевића који је био у цивилној одећи, ушли у кућу тражећи оружје од ██████████, па када им је исто предато извршили претрес куће, одузели новац и накит, да би потом уз претњу оружја у присуству ██████████ његове супруге ██████████ и синова ██████████ и млдб. ██████████ принудили ██████████ ћерку ██████████ и снаху ██████████-супругу ██████████ да са себе скину сву одећу, а затим у ходнику и у суседној просторији над њима наизменично вршили силовања и противприродни блуд, стављајући им своје полне органе у уста, након чега је Драган Јовић ставио цев аутоматске пушке у уста општећеном ██████████ и извршио опалење, чиме га је лишио живота, а затим су напустили кућу, потеравши испред себе ошт. ██████████ и ошт. ██████████ кроз град голе и босе, додатно их мучећи и понижавајући на тај начин, као и ██████████ који је био обучен, да им покаже ко има возило у комшилuku, а обзиром да се њихово возило претходно заглавило у каналу поред пута и да није могло да се покрене, па стигавши до куће ██████████ у ул. Тузланска цеста 6б, ушли у кућу и од исте одузели новац, накит, кључеве од возила и возило марке „Југо 55“, којим су се удаљили са лица места, водећи са собом ошт. ██████████ и ошт. ██████████. ██████████ успут оставивши Спасојевић Данила у граду, након чега су наставили пут ка Брчком, да би доласком у место звано „Јељенча“, Општина Бијељина, зауставили возило и испред возила поново наизменично вршили њихово силовање и противприродни блуд, стављајући им своје полне органе у уста и у анус (чмар), да би их потом, голе и босе оставили на путу и удаљили се са лица места.

Жалба Тужилаштва за ратне злочине против првостепене пресуде

4. Тужилаштво за ратне злочине је против првостепене пресуде Вишег суда у Београду – Одељења за ратне злочине изјавило жалбу због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања из члана 440 у вези са чланом 437 тачка 3 ЗКП, као и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 и 3 у вези члана 437 тачка 1 ЗКП.

Погрешно утврђено чињенично стање (члан 440 у вези са чланом 437 тачка 3 ЗКП)

5. Тужилаштво за ратне злочине сматра да првостепени суд погрешно закључује да је окривљени Живковић критичном приликом био у кући породице ██████████ у цивилној одећи (тренерци), али да није учествовао у извршењу наведених кривичних дела, ово стога што су по мишљењу првостепеног суда инкриминисане радње вршила искључиво униформисана лица (осуђени Јовић, Ђурђевић и Ристић), у која не спада и окривљени Живковић. Упорниште за овакав свој став првостепени суд је нашао у исказима сведока ██████████, ██████████ одбрани осуђеног Ђурђевић Зорана са којом се првостепени суд упознао на претресу, као и одбрани самог окривљеног Живковића дате на главном претресу.

6. Детаљније анализирајући поменуте исказе и одбране, Тужилаштво за ратне злочине закључује да су исти неприхватљиви и нејасни, да је првостепени суд селективно ценио и прихватио односно није прихватио поједине тврдње из исказа сведока односно одбрана окривљеног Живковића и осуђеног Ђурђевића не дајући за то логична објашњења. Кључни разлог на основу којег првостепени суд закључује да нема довољно доказа да је окривљени Живковић учествовао у извршењу овог кривичног дела првостепени суд налази у тврдњи окривљеног Живковића да је *tempore criminis* окривљени Живковић био у белој тренерци и белим патикама, а да су извршиоци овог кривичног дела били униформисани, што произилази из исказа саслушаних сведока и појединих делова одбране осуђеног Ђурђевића.

7. Првостепени суд није прихватио исказе осуђених Јовића и Ристића који су у својим одбранама тврдили да су сви осим цивила Данила Спасојевића били у униформама, па дакле и окривљени Живковић, што Тужилаштво за ратне злочине својом жалбом оспорава сматрајући нејасним и противречним такав закључак првостепеног суда. Такође, жалилац указује на чињеницу да су за ово кривично дело у одвојеном поступку при истом чињеничном стању и истој процесној ситуацији и истим председником већа правоснажно осуђени окривљени Јовић, Ђурђевић и Ристић.

Битне повреде одредаба кривичног поступка (члан 438 став 2 тачка 3 ЗКП у вези са чланом 406 став 1 тачка 5 ЗКП)

8. Други основ за побијање првостепене пресуде Тужилаштво препознаје у битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 3 ЗКП јер је првостепени суд одбио на претресу изнет и у жалби поновљен предлог да се лица Јовић, Ђурђевић и Ристић испитају као сведоци, сматрајући да у овом случају није реч о саоптуженима како то предвиђа члан 406 став 1 тачка 5 ЗКП. Ово тим пре и још више што је у својству сведока у првостепеном поступку испитан Данило Спасојевић – лице против кога се водио и правоснажно окончао кривични поступак пред судовима у Босни и Херцеговини, а који је обухваћен чињеничним описом у изреци првостепене пресуде као један од учесника у кривичном делу, а на чији исказ се првостепени суд ослонио сматрајући га релевантним.

9. Доказни предлог Тужилаштва за ратне злочине био је да се осуђени Јовић, Ристић и Ђурђевић испитају у својству сведока управо имајући у виду чињеницу да је то учињено са правноснажно осуђеним Данилом Спасојевићем.

10. Жалбени предлог Тужилаштва за ратне злочине јесте да другостепени суд сходно члану 455 став 2 у вези става 1 тачка 3 ЗКП усвоји жалбу Тужилаштва и преиначи првостепену пресуду тако што ће окр. Живковића огласити кривим за кривично дело за које је оптужен и казнити га по закону.

Одговор на жалбу Тужилаштва за ратне злочине изјављен од стране браниоца окривљеног

11. Бранилац окривљеног Миодрага Живковића, Драган Палибрк адвокат из Београда изјавио је одговор на жалбу Тужилаштва за ратне злочине оспоравајући жалбене наводе. Бранилац тврди како је првостепени суд са разлогом поклонио веру не само одбрани окр. Живковић Миодрага већ и сведоцима [REDACTED] и [REDACTED] као и наводима из одбране осуђеног Ђурђевића о томе да је окр. Живковић *tempore criminis* био у тренерци а не у униформи. Детаљније образлажући свој одговор и оспоравајући овај жалбени основ бранилац је указао на по његовом мишљењу логичне и уверљиве исказе поменутих сведока и потврдио сагласност са закључком првостепеног суда у погледу оцене исказа оштећених и њиховим извесним непрецизностима и немогућностима да са више детаља опишу догађај и лица која су у њему учесвовала нити могућност сигурнијег препознавања учесника у том догађају.

12. Предложио је да Апелациони суд у Београду одбије жалбу тужиоца као неосновану и у целости потврди првостепену пресуду.

Седница већа одржана дана 01.04.2016. године

13. Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, одржао је седницу већа дана 01. априла 2016. године у присуству заменика Тужилаштва за ратне злочине Душана Кнежевића и браниоца окривљеног Живковић Миодрага адвоката Драгана Палибрка. На поменутој седници и заменик Тужиоца за ратне злочине као и бранилац су након укратко изнетих навода из жалбе односно одговора на жалбу остали код својих предлога датих у писаном облику.

14. Разматрајући наводе из жалбе Тужилаштва за ратне злочине веће овога суда је нашло да је Тужилаштво за ратне злочине у праву када указује на постојање битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 3 ЗКП а у вези са чланом 406 став 1 тачка 5 ЗКП, те да је и чињенично стање непотпуно утврђено.

15. На седници већа другостепени суд је закључио да је првостепени суд погрешно када је одбио предлог Тужилаштва за ратне злочине да се као сведоци испитају осуђена лица Јовић, Ђурђевић и Ристић. Објашњавајући овај свој став првостепени суд је навео како у истом кривичном поступку неко лице не може имати више процесних улога односно појављивати се у више функција. У овом случају суд је закључио да би испитивање поменутих лица као

сведока довело до тога да су иста лица истовремено и осуђени и сведоци, што је супротно тзв. начелу монофункционалности.

16. Супротно оваквом ставу првостепеног суда другостепени суд закључује да у конкретном случају није „реч о исказу саоптуженог према којем је кривични поступак раздвојен или је већ окончан правноснажном осуђујућом пресудом“, а како то предвиђа одредба члана 406 став 1 тачка 5 ЗКП. Ово због тога што се осуђени Јовић, Ђурђевић и Ристић никада нису заједно са окривљеним Живковићем налазили на истој оптужници, дакле нису имали статус оптуженог како то предвиђа члан 2 тачка 3 ЗКП тј. да је реч о „лицу против кога је оптужница потврђена“. Неспорно је да су се ова поменута лица била обухваћена захтевом за спровођење истраге као и решењем о спровођењу истраге, али да је у односу на окривљеног Живковића убрзо након тога поступак раздвојен због његове недоступности, а настављен против Јовића, Ђурђевића и Ристића те након довршене истраге у односу на њих тројицу је и подигнута оптужница, а кривични поступак правноснажно окончан осуђујућом пресудом за сва три лица.

17. Други разлог због којег другостепени суд сматра да је првостепени суд повредио одредбу члана 438 став 2 тачка 3 ЗКП, а која се „наслања“ на одредбу члана 406 став 1 тачка 5 ЗКП и примену од стране првостепеног суда готово истоветне процесне ситуације са различитим ставом, јесте у чињеници да је у истом кривично-правном догађају заједно са осуђеним Јовићем, Ђурђевићем и Ристићем који су били на једној оптужници уз окривљеног Живковића наведен и Спасојевић Данило у односу на којег је такође, као и у односу на окривљеног Живковића кривични поступак био раздвојен и водио се пред правосуђем Босне и Херцеговине где је и правноснажно окончан осуђујућом пресудом. Ово лице првостепени суд је испитао као сведока не препознајући у таквом свом поступку и закључку с тим у вези контрадикторност са поступком и закључком којег је заузео у односу на испитивање као сведока осуђених Јовића, Ђурђевића и Ристића, дакле, да је према таквом ставу првостепеног суда и овде реч о повреди начела монофункционалности.

18. Другим речима другостепени суд је закључио на седници већа да је првостепени суд погрешно када је одбио предлог Тужилаштва за ратне злочине стављен на главном претресу и поновљен у жалби као и на јавној седници да се осуђена лица позову и испитају као сведоци обзиром да није реч о саоптуженима како то тражи поменута одредба ЗКП, те да је осим тога првостепени суд такав исти стандард који није погрешан већ заузео испитивањем осуђеног Данила Спасојевића као сведока и његов исказ користио да би комплетирао чињенично стање и донео пресуду.

19. Како је првостепена пресуда већ једном била укидана то је веће другостепеног суда одлучило да одржи претрес како би отклонило битне повреде одредаба кривичног поступка и боље разјаснило чињенично стање.

Претрес

20. Претрес је одржан дана 26. септембра 2016. године. На њему су присуствовали заменик Тужиоца за ратне злочине Душан Кнежевић, окривљени Миодраг Живковић, бранилац окривљеног адвокат Драган Палибрк, као и пуномоћник оштећених Гордана Андрејевић, а о претресу су обавештени у смислу члана 449 став 3 ЗКП-а оштећени [REDACTED] и [REDACTED] за које је Служба за помоћ сведоцима и жртвама доставила

обавештење како нису у могућности да приступе на претрес. На претрес су позвани као сведоци и њему присуствовали осуђени Драган Јовић, Зоран Ђурђевић и Ален Ристић.

Неспорно утврђене чињенице

21. Током кривичног поступка како првостепеног тако и другостепеног, међу странкама није било спорно да се критични догађај десио 14.06.1992. године, у време оружаног сукоба који је постојао на простору Босне и Херцеговине, између наоружаних формација српског, хрватског и муслиманског народа који живи у Босни и Херцеговини, као и да су оштећени били цивили Муслимани, који нису учествовали у непријатељствима.

22. Такође, неспорно је било и то да је након боравка у кафићу „Треф“ окривљени Живковић Миодраг заједно са осталим правноснажно осуђеним припадницима добровљачке јединице, чији је припадник био и сам окривљени Јовић Драганом, Ђурђевић Зораном и Ристић Аленом, као и са Спасојевић Данилом, који није био припадник оружаних јединица, а који је такође правноснажно осуђен, дошао до куће [REDACTED], те да су до куће сви заједно дошли возилом марке „Застава 128“, којим је управљао окривљени Живковић Миодраг. Неспорно да им је ту кућу показао Спасојевић Данило, као и то да је у тој кући критичном приликом од стране осуђеног Јовић Драгана лишен живота [REDACTED], а да су осуђени Јовић Драган, Ђурђевић Зоран и Ристић Ален у кући у ходнику и у суседној просторији над оштећенима [REDACTED] и [REDACTED] вршили силовања, противприродни блуд, стављајући им своје полне органе у уста, као и да су оштећене из куће изведене голе и босе. Није било спорно ни то да се окривљени Живковић заједно са осталима као и оштећенима [REDACTED] и [REDACTED] удаљно са лица места возилом које је одузето од [REDACTED] да је Спасојевић Данило возило напустио у Бијелини, а да су остала лица наставила пут ка Брчком.

23. Није било спорно да су доласком у место Љељенча, општина Бијелина, након заустављања возила из истог изведене оштећене [REDACTED] и [REDACTED], те да је над њима вршено наизменично силовање и противприродни блуд од стране осуђених Јовић Драгана, Ђурђевић Зорана и Ристић Алена.

Спорне чињенице

24. Током овог кривичног поступка било је спорно да ли је окривљени Живковић Миодраг критичном приликом дакле дана 14.06.1992. године био у униформи, да ли је био наоружан, да ли је заједно са осуђенима Јовић Драганом, Ђурђевић Зораном и Ристић Аленом вршио наизменична силовања и противприродни блуд према оштећенима [REDACTED] и [REDACTED], те да ли је према истима примењивао нарочито понижавајуће поступке којима се вређа лично достојанство.

Изведени докази

25. Уважавањем доказног предлога Тужилаштва за ратне злочине Апелациони суд у Београду одлучио да испита у својству сведока осуђене Јовића, Ђурђевића и Ристића. Ови су сведоци пре испитивања упозорени на своје дужности и права као сведока и као сведоци

положили и заклетву. Истовремено, одлучено је да одбране које су осуђена лица давала у ранијем кривичном поступку где су они били саоптужени неће бити предмет упознавања нити предочавања на претресу пред другостепеним судом, а странке су упозорене да у том смислу не могу ни да постављају питања на евентуалне разлике између онога што исказују као сведоци где су дужни да говоре истину и саопште све што им је о догађају који је предмет поступка познато од онога што су као окривљени износили у својим одбранама.

26. Како је већ наведено у доказном поступку саслушан је окривљени Живковић Миодраг, испитани су сведоци Јовић Драган, Ђурђевић Зоран и Ристић Ален, а у смислу члана 403, 405 и 406 ЗКП, а на основу члана 449 став 2 ЗКП, другостепени суд се упознао са садржином доказа изведених у првостепеном поступку, осим записника о испитивању окривљених Јовић Драгана, Ђурђевић Зорана и Ристић Алена.

27. Окривљени Живковић Миодраг је негирао извршење кривичног дела наводећи да је критичном приликом био у кући, али само у ходнику заједно са Спасојевић Данилом, да је након тога био испред куће, те да није имао униформу, већ да је био обучен у комплетно белу тренерку и патике, те да није вршио силовања и противприродни блуд.

28. Сведок Јовић Драган у свом исказу је навео да се догађаја слабо сећа. Зна да су он као и сведоци Ђурђевић Зоран и Ристић Ален као припадници српског четничког покрета, од прилике 15 дана пре догађаја који је предмет поступка дошли на ратиште према Модричи. Наводи да су били паравојна јединица, те да је он био старешина у односу на Ђурђевића и Ристића који су морали да извршавају његова наређења, али да није могао да наређује цивилу, мислећи на Данила Спасојевића и окривљеног Живковићу који није био део њихове јединице. Наводи да им је цивил у кафани рекао за [REDACTED], да је реч о лицу које у кући има оружја, те је он одлучио да тамо оду, а да им цивил покаже ту кућу. До куће их је одвезао окривљени Живковић аутомобилом који су добили од МУП-а. По доласку до куће, рекао је Спасојевићу и Живковићу да остану испред куће што су и учинили, а мисли да је Живковић само „провирио у ходник“ куће и да је изашао напоље. Што се тиче одеће њих тројица су били у униформама, а за окривљеног Живковића мисли да је можда био у цивилу, али не зна. Није могао да се сети шта је Живковић имао на ногама. Није сигуран да ли је Живковић био наоружан. У кући су били он као и Ђурђевић и Ристић. Потврдио је да је он убио [REDACTED] а негирао је да је било силовања. Тачно је да су те две жене голе и босе вођене до кола и касније до куће [REDACTED] те да су сви заједно били у једном аутомобилу, негирајући да је успут било силовања. Разлог зашто су уопште и повели те жене је била њихова намера да их држе за будуће размене са противничком страном. Разлог зашто су их пустили је тај што заправо нису знали како да их чувају. Тврди да није постојала намера да се те жене ликвидирају – да су то хтели могли су да то учине одмах у кући, а не да их „вуку без везе“. Могуће је да је Живковић као што то он и говори у својој одбрани рекао да се противи њиховој ликвидацији, али сведок то не потврђује.

29. Сведоку Јовићу су предочене и фотографије које се налазе у судском спису, а које су учињене знатно касније и односе се на спољни и унутрашњи изглед куће где се десио овај догађај, међутим, сведок није био у стању да се конкретније изјасни о њима, остајући несигуран чак и у погледу чињенице да ли је уопште то та кућа.

30. Сведок Ђурђевић Зоран је након почетног одбијања да уопште сведочи дао свој исказ у којем је све време инсистирао на несећању и великом протеклу времена. Окривљеног Живковића не познаје, а познаје Јовића и Ристића са којима је и суђен. Самог догађаја се сећа

врло слабо и није био у стању да изнесе било који детаљ који би се тичао догађаја који је предмет овог поступка.

31. Сведок Ристић Ален је у свом исказу навео да њих петорица, од којих Данила Спасојевића зна из предмета јесу тога дана дошли у Бијељину, да су били у једном кафићу, да су пили и да је било пуцања по кафићу. Дошла је војна полиција и ухапсила их. Подвргнути су тортури и присиљени да признају нешто што нису учинили. Нико од њих – Јовић, Ђурђевић, Живковић, као и сам Ристић уопште нису били у кући [REDACTED] и ништа од онога што је наведено у списима није тачно и са њима нема никакве везе. Зна да су други учесници у овом догађају другачије исказивали, и то објашњава њиховим страхом за своје породице, а како он нема породицу, он је у стању и може да говори истину. За себе наводи да није имао минђушу, док за окривљеног Живковића наводи да је био у униформи.

32. Суд је у смислу члана 99 ЗКП спровео суочење између сведока Ристића и Јовића на околност да ли су или нису били у кући [REDACTED] као и између сведока Ристића и окривљеног Живковића на околност да ли је сведок Ристић имао минђушу, како то иначе тврди окривљени Живковић или није како то тврди сведок Ристић, као и да ли је окривљени Живковић био у униформи како то исказује сведок Ристић или пак у белој тренерци, како то тврди окривљени Живковић.

33. Након спроведеног суочења свако од суочених лица је остало код свог исказа.

34. Оцењујући веродостојност исказа сведока Јовића, Ђурђевића и Ристића датих на претресу другостепени суд је нашао да су искази сведока Јовића и Ђурђевића по својој структури нелогични, да су несистематизовани, а по количини и опширности детаља крајње редуковани и скромни. Оно што им је заједничко јесте да окривљеног Живковића не доводе у везу са извршењем кривичног дела које му је стављено на терет било кроз то што негирају његово присуство у кући [REDACTED] или се пак не сећају догађаја.

35. Што се пак тиче исказа сведока Ристића, другостепени суд налази да је реч о исказу који је потпуно неуклопљен у погледу догађаја као и контекста о којем су сведочили сви остали сведоци, а које се тиче догађаја који је предмет овог кривичног поступка и то не само оних сведока са чијим се исказима другостепени суд упознао на претресу већ и са исказима оних сведока који су непосредно испитани на претресу пред другостепеним судом, па чак и са одбраном окривљеног Живковића.

36. Потпуно негирање не само учешћа већ и присуства било кога од учесника тог догађаја у кући [REDACTED] са образложењем да је то све „монтирано“, а да чак и након суочења са другима који признају и своје и његово присуство на месту догађаја не мења свој исказ, објашњавајући да су та лица присиљена да тако говоре због страха за своје породице коју он нема, па се ничега и никога не плаши, су навеле другостепени суд на закључак да исказ сведока Ристића оцени као неверодостојан и невалидан у сврху комплетирања чињеничног стања у овом кривичном поступку.

37. Оцењујући збирно исказе сведока Јовића, Ђурђевића и Ристића (на чијим исказима као сведока је Тужилаштво за ратне злочине упорно инсистирало) како у погледу логичке вредности садржаја исказа, тако и у погледу поузданости, другостепени суд је закључио да ови искази нису успели да код овог суда створе уверење о постојању чињеница да је окривљени Живковић учествовао у радњама извршења кривичног дела на начин како је то

њему стављено на терет.

38. Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине је на претресу у смислу члана 403, 405 и 406 ЗКП, а на основу члана 449 став 2 ЗКП упознао са садржином доказа изведених у првостепеном поступку осим записника о испитивању окривљених Јовић Драгана, Ђурђевић Зорана и Ристић Алена.

39. Оштећене ██████████ и ██████████ су у својим исказима навеле да мисле да је у кући било између четири и пет лица, те да су се „сви измењали“ приликом силовања, да не могу да се сете колико их је лица силовало, али да не могу ни да се изјасне да ли су сва лица била у униформи или нису. Оштећена ██████████ је на фотографијама препознала Јовић Драгана, Ђурђевић Зорана и Ристић Алена. Сведоци ██████████ и ██████████ нису препознали окривљеног Миодрага Живковића, а сведок ██████████ је категорички у свом исказу навео да је добро запамтио лик свих особа које су биле у кући, док је за фотографију на којој се налазио лик окривљеног Живковић Миодрага изјавио да му „није познат“.

40. Дајући своју оцену изведених доказа првостепени суд је извео закључак који је прихватљив и другостепеном суду а који се своди на то да је на несумњив начин утврђено да је tempore criminis у кућу ██████████ упло пет лица и то Јовић Драган, Ђурђевић Зоран, Ристић Алена, Спасојевић Данило, те да је био присутан и окривљени Живковић Миодраг што је и он сам у одређеној мери потврдио када је рекао да је био у ходнику куће и након тога изашао напоље. Правилан је закључак првостепеног суда да нико од испитаних није препознао окривљеног Миодрага Живковића, нити га је у довољној мери описао као лице које је том приликом предузело било коју од недозвољених радњи.

41. Првостепени суд на страни 39 и 40 образложења пресуде интерпретира и анализира исказе сведока ██████████ и ██████████ инспектора у Станици јавне безбедности Бјељина а на околност изгледа лица која су лишена слободе непосредно након овог догађаја посебно описујући како је окривљени Живковић био обучен. Овакву анализу првостепеног суда у својој жалби оспорава Тужилац за ратне злочине.

42. Другостепени суд налази да искази ових сведока како по опису специфичних детаља – којих готово да и нема и минималној количини информација које су пружили у односу на постављена питања која су се тичала одеће коју је окривљени Миодраг Живковић имао приликом привођења у Станицу јавне безбедности нису таквог квалитета да би се на основу њих могла донети осуђујућа пресуда. Ови сведоци се нису могли изјаснити о одлучним чињеницама и кључном питању за суд а то је да ли је окривљени Миодраг Живковић предузимао радње силовања и противприродног блуда, већ су се могли изјаснити о неспорној чињеници да је окривљени Живковић лишен слободе и приведен у вези са догађајем у кући ██████████ и ██████████ али не и у погледу предузимања радњи извршења кривичног дела које се окривљеном Живковићу ставља на терет.

43. Својом жалбом Тужилац за ратне злочине указује и на исказ сведока Спасојевић Данила везано за униформу окривљеног; односно да ли је био у белој тренерци или није, која дилема по мишљењу другостепеног суда није од одлучног значаја. Ово због тога што се присуство окривљеног Живковића у кући ██████████ не утврђује кроз постојање или непостојање лица обученог у белу тренерку и патике. Наиме, код постојања неспорне чињенице која произилази и из одбране самог окривљеног да је извесно време боравио у тој кући (додуше само у ходнику) а што произилази и из исказа сведока Јовић Драгана испитаног

на претресу пред другостепеним судом било је спорно да ли је окривљени Живковић предузео радње силовања и противприродног блуда како му се то оптужицом ставља на терет.

44. Тужилац за ратне злочине у својој жалби указује да првостепени суд није на брижљив начин ценио исказ сведока [REDACTED] који своја сазнања о догађају који је предмет кривичног поступка црпе из приче оштећених [REDACTED] и [REDACTED] које су дошле до његове куће голе и босе, а он сам нема непосредних сазнања и догађају који је предмет кривичног поступка нити о томе да ли је управо окривљени Живковић Миодраг предузимао радње извршења које му се стављају на терет.

45. Што се пак тиче догађаја који се односи на улазак у кућу [REDACTED] и одузимање накита, новца, кључева и возила „Југо 55“ и учешће окривљеног Живковића у томе, правилно је првостепени суд оценио и поступио када је прихватио исказ сведока Спасојевић Данила који је навео да он и лице које је личило на Рома нису улазили у кућу [REDACTED]. Ово тим пре што је такав исказ поткрепљен и одбраном окривљеног Живковића и исказом сведока [REDACTED] која је навела да су том приликом у њену кућу ушла три униформисана лица.

46. Везано за догађаје у месту Љељенча када су оштећене [REDACTED] и [REDACTED] изведене из возила и над њима поново наизменично вршено силовање и противприродни блуд, првостепени суд је и по оцени жалбеног суда правилно ценио исказе оштећених у којима се изјашњавају у односу на тај догађај. Из исказа оштећених произилази да су им стављали полне органе у уста и тако се сексуално задовољавали, али се ни једна од њих не може сетити да ли су то радила сва четири лица, само знају да су се та лица мењала, нити су се сведоци – оштећене могле прецизно изјаснити о броју лица која су се мењала.

47. И за другостепени суд је прихватљив закључак првостепеног суда у погледу оцене сагласних исказа сведока оштећених [REDACTED] и [REDACTED] у погледу чињенице да је из возила које је одузето од [REDACTED] у граду изашао Спасојевић Данило које једино издвајају у односу на даља дешавања у месту Љељенча. Међутим код чињенице да се оштећена [REDACTED] не може сетити да ли су сва четворица учествовала у силовању, а [REDACTED] мисли да су се сви измењали, али да не зна колико њих правилан је закључак првостепеног суда да овакви искази нису довољни као доказ да би се закључило да је окривљени Живковић Миодраг предузимао радње како су описане. Из разумљивих разлога искази оштећених су оскудни у описима како лица и њиховој изгледа тако и њиховог броја, али количина информација односно сазнања која су добијена из ових исказа није довољна за закључак да је и окривљени Живковић Миодраг један од извршилаца тих радњи које су му стављене на терет. Нико од оштећених приликом дешавања у кући, односно догађаја код возила у месту Љељенча није нити препознао нити на ближи начин описао окривљеног што са разлогом ствара сумњу о окривљеном као могућем извршиоцу кривичног дела у односу на радње силовања и противприродног блуда које су му стављене на терет.

48. Правилно је првостепени суд на странама 49 и 50 образложења пресуде анализирао појам саизвршилаштва, налазећи да у конкретном случају изведени докази не указују на то да је код окривљеног Живковић Миодрага постојала свест о заједничком извршењу радњи кривичног дела, као и то да не постоје докази које је то радње предузимао окривљени, а које омогућавају извршење силовања, те нарочито увредљиве и понижавајуће поступке којима се вређа лично достојанство према оштећеним. Нису изведени нити су предложени докази на

основу којих би се на несумњив начин утврдио или могао утврдити допринос окривљеног Живковића радњи извршења кривичног дела од стране сада осуђених Јовића, Ђурђевића и Ристића.

49. Жалбом Тужиоца за ратне злочине не доводи се у сумњу правилан закључак првостепеног суда да не постоје докази да је окривљени својим понашањем показао да се саглашава са радњом другог, нити да је при извршењу тог кривичног дела радње других извршилаца прихватио као своје, поступајући на тај начин као саизвршилац. Само присуство окривљеног критичном приликом што је једино неспорно утврђено, не може представљати значајан и конкретан допринос извршењу кривичног дела, јер би субјективна компонента код окривљеног Живковић Миодрага морала бити присутна много интензивније и јавно се манифестовати много значајније, да би се то тада могло окарактерисати као саизвршилаштво.

Закључак

50. Првостепени суд је правилно применио одредбу члана 16 став 5 ЗКП да у случају када постоји сумња у погледу одлучних чињеница које чине обележје кривичног дела или од којих зависи примена неке од одредби Кривичног законика односно да се осуђујућа пресуда може заснивати само на чињеницама у чију је извесност суд уверен и нашао да у конкретном случају након свих изведених доказа није доказано на поуздан начин да је окривљени Живковић Миодраг извршио кривично дело ратног злочина из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 КЗ СРЈ у саизвршилаштву и на основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП ослободио га од оптужбе.

51. Овакав закључак првостепеног суда проверио је на претресу другостепени суд додатним извођењем нових доказа који нису довели у сумњу правилност закључка првостепеног суда већ су га само оснажили.

52. Имајући у виду изнето, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине је применом одредбе члана 457 ЗКП жалбу Тужилаштва за ратне злочине као неосновану, а првостепену пресуду потврдио.

Замесничар
Мирјана Новић, с.р.

Председник већа-судија
Синиша Важић, с.р.

